

Bruselj, 18. februar 2026
(OR. en, es, fr)

**Medinstitucionalna zadeva:
2025/0132 (COD)**

6177/1/26
REV 1 ADD 1

CODEC 196
JAI 180
ASILE 16
FRONT 31

DOPIS O TOČKI POD „I/A“

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Osnutek UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi Uredbe (EU) 2024/1348 glede koncepta varne tretje države (prva obravnava) – sprejetje zakonodajnega akta = izjavi

Španija je zaprosila, da se v zapisnik Sveta vnese naslednja izjava:

1. Španija je zavezana izvajanju evropskega pakta o migracijah in azilu. Ta pakt je zgodovinski mejnik v razvoju celovite politike in pravnega okvira EU za upravljanje azila in migracij. Uredba (EU) 2024/1348 o vzpostavitvi skupnega postopka za mednarodno zaščito v Uniji (uredba o azilnem postopku) je ključni del navedenega pravnega okvira.
2. Španija ne podpira trenutnega predloga za spremembo uredbe o azilnem postopku iz štirih razlogov: zakonodajnih, pravnih in operativnih ter razlogov v povezavi z zunanjimi odnosi.

3. Prvič, ta uredba spodkopava celovitost pakta. Pomenila bi spremembo evropskega pakta o migracijah in azilu, še preden se bo ta začel izvajati, kar bo predvidoma junija 2026. Ta sprememba bi bila uvedena, še preden bi lahko ocenili, ali novi pravni okvir kot celota dobro deluje, in zlasti preden bi ocenili nove določbe o konceptu varne tretje države, ki so že vključene v uredbo o azilnem postopku, kot je bilo dogovorjeno konec leta 2023. Poleg tega bi pomenila spremembo enega od elementov, ki se je izkazal za še posebej občutljivega pri sprejemanju splošnega dogovora, in sicer koncepta varne tretje države. Nazadnje, tega predloga ni mogoče oceniti ločeno, temveč v tesni povezavi s predlogom uredbe o vračanju in v njej predvidenimi vozlišči za vračanje. Španija ima še vedno kritično stališče glede takih centrov za deportacijo v tretjih državah.
4. Drugič, Španija ima pravne pomisleke glede tega, da bi se v besedilo vključila možnost sklepanja nezavezujočih dogovorov na tem področju. Taki dogovori ne dajejo jamstva za spoštovanje pravic in obveznosti prosilcev, ki bi bili premeščeni v tretjo državo. Nobenega zagotovila ni, da bo tem prosilcem zagotovljena učinkovita zaščita v skladu s pravom Unije in mednarodnim pravom. Poleg tega se lahko upravičeno sprašujemo o tem, kako je mogoče države članice in tretje države prisiliti k spoštovanju teh dogovorov, če niso zavezujoči. Z izrecno določitvijo možnosti, da Unija sama sklepa sporazume ali nezavezujoče dogovore s tretjimi državami na tem področju, vse države članice prevzemajo veliko odgovornost in nesprejemljivo tveganje. Poleg tega obstaja veliko tveganje pravnih postopkov zaradi morebitnih kršitev načela nevračanja, zapisanega v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah in Evropski konvenciji o človekovih pravicah. Pravna tveganja zajemajo tudi morebiten vpliv na pravila za določitev odgovornosti v okviru pakta. Tako ni mogoče izključiti, da bodo premestitve med državami članicami v skladu z uredbo o upravljanju azila in migracij začasno ustavljene, saj bi lahko nacionalna in evropska sodišča menila, da oseb ni mogoče premestiti v države, ki so sklenile take dogovore.

5. Tretjič, sklenitev tovrstnih dogovorov s strani Unije ali drugih držav članic s tretjimi državami, ki mejijo na Španijo, neposredno vpliva na dvostranske odnose Španije s temi državami. Besedilo določa mehanizem predhodnega obveščanja za države članice s skupno mejo. Vendar bi taka ubeseditev izključila ključne sosednje države Španije, s katerimi bi lahko Unija ali druge države članice sklenile dogovore, ne da bi o tem obvestile Španijo ali se z njo posvetovale.
6. Četrtrič, Španija izraža resne dvome o uspešnosti in učinkovitosti tega ukrepa na operativni ravni. Zaradi dejstva, da je merilo povezanosti neobvezno, se porajajo vprašanja o vzdržnosti mehanizma. Španija se sprašuje, zakaj se premeščena oseba brez družinskih, socialnih ali gospodarskih vezi ne bi poskušala vrniti v Unijo, če so njene možnosti v neznani tretji državi omejene. Poleg tega, če nekatere države članice uporabljajo merilo povezanosti, druge pa ne, bi to pomenilo premik v smeri sistema, ki je razdrobljen namesto enoten. Vprašljiva je tudi stroškovna učinkovitost tega ukrepa. Izvedena ni bila nobena zadostno objektivna analiza stroškov in koristi. Poleg tega so podobni obstoječi primeri že pokazali, da prinašajo visoke stroške in le omejene rezultate.
7. Glede na navedeno Španija **NASPROTUJE** sprejetju te uredbe, kot je predlagana.

Francija je zaprosila, da se v zapisnik Sveta vnese naslednja izjava:

Francija glasuje proti sprejetju uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2024/1348 glede uporabe koncepta varne tretje države. To besedilo s spremembo uporabe koncepta varne tretje države pomeni znatna operativna, pravna in politična tveganja tako za države članice, ki bi se odločile, da se ne bodo sklicevale na povezavo, kot za države članice, ki tega ne bodo želele in *a fortiori* tega ne bodo mogle storiti.

Odprava obvezne narave povezave in možnost, da se v zameno sklenejo sporazumi ali dogovori s tretjimi državami, postavljata pod vprašaj ravnovesja, ki so bila s težavo dosežena v okviru pakta o migracijah in azilu, ter zato pomenita tveganje za njegovo izvajanje:

- to besedilo vključuje tveganje okrepitve sekundarnih gibanj, ki ga brez predhodne ocene učinka ni bilo mogoče oceniti pred predstavitvijo zakonodajne revizije;
- besedilo bi lahko oviralo izvajanje predaj med državami članicami v okviru dublinskega mehanizma ter s tem Uredbe (EU) 2024/1351 z dne 14. maja 2024 o upravljanju azila in migracij;
- to velja zlasti zaradi možnosti sklenitve „dogovorov“, ki zato, ker niso zavezujoči, državi članici ne bodo omogočili, da bi imela vsa jamstva, potrebna za zagotovitev, da bo prosilec za azil v tretji državi, v katero ga namerava pristojna država članica vrniti, deležen ravni zaščite, ki jo zahteva koncept varne tretje države, zlasti učinkovitega dostopa do zaščite.

Francija nazadnje ponovno poudarja, da nasprotuje temu, da bi taki sporazumi ali dogovori vključevali financiranje s strani Unije, zlasti prek skladov za zunanje ukrepe.
